

Posudek oponenta

na diplomovou práci Bc. Moniky Vališové, DiS. na téma: „*Coming out – rodiče, děti a homosexualita*“.

Ve své magisterské diplomové práci studentka prokázala schopnost samostatně zpracovat zvolené téma. Magisterská diplomová práce byla vytvořena s využitím určitého množství informačních zdrojů s důrazem na nejnovější publikace v oboru. Jaký je Váš osobní názor na současnou českou popularizační a odbornou literaturu na toto téma? S tím pak souvisí to, zda Vám použití minimálního počtu cizojazyčné literatury postačovalo k vypracování textu? Jakou vypovídací hodnotu podle Vás má kniha Jiřího Fanela *Gay historie*? Jak srovnáte Vaši práci s textem KOPULETOVÁ, V. *Homosexualita a coming out v kontextu dějin a sociálních změn*. Brno, 2009. Diplomová práce. Masarykova Univerzita. Katedra sociální pedagogiky. Vedoucí práce: Mgr. Ema Štěpařová, Ph.D.?

S ohledem na to, že rozsah magisterské diplomové práce by se měl pohybovat mezi 70 a 90 stranami textu, předložená práce tuto povinnost splňuje). Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou úroveň předloženého textu. Studentka se snažila během zpracovávání zamezit překlepům ve výsledném textu, což podtrhuje celkový pozitivní dojem z práce. Snad jen jméno profesora Weisse bylo kamenem úrazu („*V České republice je podle výzkumu provedeného Wissem a kol. (1994) přihlášeno k homosexualitě pouze 0,4 % mužů a 0,3 % žen. 1,4 % mužů a 2 % žen si nebyla jistá.*“). Formální požadavky na práci se většinou řídí Metodickou pomůckou ke zpracování závěrečných prací na TF JU a Opatřením děkana ke zpracování bakalářských a diplomových prací na TF JU. Výjimečně nalezneme na konci řádku jednohláskové předložky (např. „v“ na s. 17). S ohledem na smysluplnost členění na kapitoly a celkovou přehlednost byla práce většinou dostatečně zvládnuta. Snad jen kapitoly 5 a 6 mohly být sjednoceny (obě kapitoly dohromady mají 4 s.). Bohužel kapitoly mnohdy nezačínají na nové stránce (např. kapitoly 2, 3, 4, 6, 7). Pokud budeme vstřícní, tak lze konstatovat, že autorka dostatečně alespoň oddělila teoretickou a praktickou část své práce.

Vypracování poznámek pod čarou se řídí Metodickou pomůckou ke zpracování závěrečných prací na TF JU a je ve většině případů dostatečné. Pokud sledujeme jazykovou stránku práce, pak stylistická vyspělost a gramatická úroveň splňuje požadavky kladené na tento druh textu.

Co se týče obsahové stránky, tak cíle práce nebyly v Úvodu formulovány jasně (vedle různých obecných otázek nalezneme snad jen „*Snažím se o to popsat, jak se cítí homosexuálové i jejich nejbližší, co je pro ně tím nejsložitějším a naopak nejlehčím v celém coming outu.*“ s. 7). K těmto informacím se čtenář dostane až na s. 51 v kapitole 5. Cíle práce: „*Svou práci bych chtěla upozornit na to, že tito lidé s námi žijí celý život a mají mnohdy výrazně ztížené možnosti dosáhnout, pro nás tak normálních věcí, jako je manželství a založení rodiny narozením či adoptováním dítěte. Chci hlavně upozornit na složitost samotného projevení homosexuality, na tzv. coming out, na to co to přináší, jak je toto prožíváno samotnými homosexuály, jeho rodinou, spolupracovníky, kamarády a upozornit na složitou situaci homosexuálů v ČR a tím nemožnost žít „normálně“ jako kdokoliv jiný v jejich okolí.*“ Myslíte si, že cílem diplomové práce je na něco „upozornit“? Umíte definovat „normalitu“ života v ČR v duchu „*jako kdokoliv jiný v jejich okolí*“? Snad jen hned od počátku teoretické části práce bylo dobré vymezit práci na současnou českou realitu a to trochu víc, než jen v praktické části „*Respondenti jsou vybráni z mého okolí.*“ (s. 53). Pak se osobně domnívám, že zpracování pravěku (!), starověku a středověku v podkapitole 3.1 *Vývoj postojů k homosexualitě v historii* je absolutně zbytečné. Podobně odstavec typu: „*Postoj majority k homosexualitě na území České Republiky se tvaruje již od jednoho z prvních národů, který se nacházel na našem území - Keltové. Od jejich názvu je odvozeno pojmenování Čech (Bohemia – Bojové). I u takhle starého kmene najdeme zmínky a názory na homosexualitu. Homosexuální chování zachytil francouzský badatel Mauduit ve své knize Keltové. Podle řeckého historika Diodóra Sicilského, Keltové dávali přednost nemravným objetím mužům před ženským objetím. Toto praktikovali hlavně mladí chlapci, kteří se ostatním nabízeli a pokud byli odmítnuti, brali to jako hlubokou urážku*“ (s. 30) lze do jisté míry brát snad jako možnou propagandu vstřícného názoru na homosexualitu, ale asi bych ji nečekal v diplomové práci.

Metodika zpracování praktické části je podle mého názoru vhodně zvolena („*Pro lepší vysvětlení tohoto tématu a pochopení, jak se vlastně homosexuálové, ale i jejich rodiče cítí, jsem zvolila formu rozhovorů s respondenty a porovnání jejich pocitů, postojů a priorit obu (sic!) skupin*“ s. 8). Volba metody a zpracování rozhovorů byly v pořádku, ale teoretická část práce neodpovídá svou

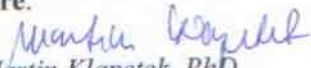
kvalitou. Na první pohled patrný rozdíl mezi nedostatečným zpracováním teoretické části a kvalitnějším zvládnutím části praktické ukazují na možnosti/meze autorky.

Dále vidím několik témat k diskusi:

- Na s. 7 píšete „Časem se třeba dostaneme do situace, kdy tento coming out ve své podstatě zmizí a výběr naší orientace bude opravdu jen a jen na nás.“ Domníváte se, že sexuální orientace je vrozená, nebo je to záležitost volby?
- Domníváte se, že je možné bez problémů zařadit popis přírodních národů do kolonky Pravěk (s. 26)? Navíc odkaz na text Prof. PhDr. Petra Weisse, Ph.D. v tomto bodě je podle mne naprosto scestný (poznámka pod čarou č. 50 - Srov. WIESS, (sic!) P. *Homosexualita*, [online].).
- Text na s. 5 „Homosexualitu rozumíme trvalou, citovou a erotickou preferenci osob stejného pohlaví. Je to celoživotní, neměnný a nezvolený stav, charakterizovaný tím, že jeho nositel je pohlavně přitahován a vzrušován převážně, či výlučně osobami stejné pohlaví.“ je přímá citace, nebo je to Vaše parafráze definice z literatury?
- Píšete: „Stejně jak je to u dívek, i mladí homosexuálové mají první sexuální zkušenosti jako heterosexuálové“ (s. 20). Jsou nějaké výzkumy, které na konkrétním vzorku populace ukazují na procento těch, kteří nemají první sexuální zkušenosti jako heterosexuálové?
- Na s. 35 píšete „Ať už vezmeme křesťanství či jiné druhy víry, všechny vedou s homosexualitou neustálý boj“. Tušíte rozdíl mezi pojmy „víra“ a „náboženství“? Opravdu neexistuje v současnosti žádný proud uvnitř křesťanství, který je vůči homosexualitě tolerantní (třeba v rámci USA, či uvnitř anglikánské církve atd.)? Mimochodem hned na následující straně píšete „Stále je vžitá představa, že všichni křesťané odsuzují homosexualitu. Tato představa je ale mylná, ve skutečnosti mnozí z nich podporují hnutí za rovnoprávnost odlišné sexuální orientace.“ Takže oddělujete věroučný systém od osobních názorů věřících? Kdo je potom zastáncem a prosazovatelem tohoto věroučného systému? Opravdu na světě neexistuje žádné náboženství, které je alespoň (!) tolerantní vůči gayům? Vyplývá z toho nutně, že všichni gayové na světě jsou a priori náchylní k náboženskému disidentství či dokonce ateismu?
- Na s. 49 píšete: „Základem fungující rodiny je výchova dětí.“ jak definujete rodinu? Manželské bezdětné páry tedy netvoří rodinu a jsou „disfunkční“?
-

Diplomovou práci Bc. Moniky Vališové, DiS. na téma: „Coming out – rodiče, děti a homosexualita“ **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích 10.5. 2012


Mgr. Martin Klapetek, Ph.D.
Katedra filosofie a religionistiky
Teologická fakulta Jihočeské univerzity